Specialistläkarna
Lund • Malmö • Helsingborg

Du är välkommen för att göra en **koloskopi.** På din kallelse står det vilken mottagning du är kallad till.

HUR EN KOLOSKOPI GÅR TILL:
Koloskopi är en undersökning av tjocktarmen som utförs av läkare. Undersökningen går till så att ett böjligt slangformat instrument förs in via ändtarmsöppningen efter att läkaren använt bedövningssalva. I samband med undersökningen kan man ta vävnadsprover, fotografera samt ta bort polyper. Detta gör inte ont. Om du har större polyper eller förändringar kan remiss behöva skickas till sjukhuset för åtgärd. Undersökningen tar ca 20–40 minuter.

Vid en koloskopi behöver man blåsa in luft i tarmen för att se bättre och detta kan orsaka gasspänningar och magknip. Du kan få en injektionskanyl i armen där du kan få avslappnande och smärtstillande läkemedel vid behov. Dessa läkemedel påverkar reaktionsförmågan och man ska inte köra bil förrän nästa dag. Därför är det viktigt att du i god tid planerar hur du ska ta dig hem efter undersökningen. Det avslappnande/smärtstillande läkemedlet kan orsaka en minneslucka. Det är därför vanligt att inte komma ihåg själva undersökningen eller information du får i anslutning till undersökningen om du väljer att få denna medicin.

Det är mycket ovanligt med komplikationer i samband med en koloskopi. Vissa upplever en känsla av uppblåsthet, ömhet, ett diffust obehag i buken eller lite blod i avföringen efter undersökningen (till exempel efter vävnadsprovtagning eller polypborttagning). Det är helt normalt och går över efter ett par dagar. Svåra komplikationer (stora ändtarmsblödningar eller hål i tarmen) är mycket ovanliga. Om du får svåra buksmärtor, feber eller svåra blödningar efter undersökningen ska du alltid söka dig till en akutmottagning.

SÅ SKALL DU GÖRA MED DINA LÄKEMEDEL:

- Om du tar medicin för **diabetes mellitus**, måste du själv ta kontakt med din behandlande läkare eller diabetessjuksköterska för dosjustering av medicinen inför förberedelserna och undersökningen.
- Sluta ta järnmediciner 4 dagar före undersökningen.
- Sluta ta bulkmedel, t.ex. **Inolaxol®, Lunelax®, Vi-Siblin®** 7 dagar före undersökningen.
- Behandlas du med **Waran®, Apekumarol®, Marcumar®** eller **Warfarin®** skall du senast 7 dagar före undersökningen kontakta den mottagning som sköter behandlingen för utsättande av läkemedlet inför undersökningen. PK-prov ska tas på undersökningsdagen.
- Behandlas du med **Plavix®, Clopidogrel®, Efient®** eller **Brilique®** skall du 7 dagar före undersökningen göra uppehåll med läkemedlet.
- Behandlas du med läkemedel som innehåller något av de verksamma ämnena **Rivaroxaban** (t.ex. Xarelto®), **Apixaban** (t.ex. Eliquis®) eller **Edoxaban** (t.ex. Lixiana®) skall du 2 dagar före undersökningen göra uppehåll med läkemedlet.
- Behandlas du med läkemedel som innehåller det verksamma ämnet **Dabigatran** (t.ex. Pradaxa®) ska du kontakta oss 7 dagar före undersökningen för att få besked när du ska göra uppehåll med läkemedlet.
- Behandlas du med enbart **Fragmin®, Klexane®** eller **Innohep®** skall du göra uppehåll med läkemedlet 24 timmar innan undersökningen.
- Övriga läkemedel, inklusive läkemedel som innehåller det verksamma ämnet **Acetylsalicylsyra** (t.ex. Trombyl®), kan du ta som vanligt på undersökningsdagen, dock minst 2 timmar innan undersökningen.

OBS! Kontakta din behandlande läkare om du haft hjärtinfarkt/stroke eller genomgått kranskärlsröntgen med ballongvidgning och stent de senaste 12 månaderna alternativt haft en blodpropp de senaste 3 månaderna. Då ska du inte göra uppehåll av läkemedel innan din läkare godkänt detta!

Om du har har inopererad ICD eller pacemaker berätta detta för undersökande läkare innan undersökningen startar.

KOSTFÖRBEREDELSER:
För att kunna utföra undersökningen måste tarmen vara väl rengjord. Följer du inte instruktionerna är risken stor att tarmen inte blir ren, vilket kan innebära att **undersökningen och förberedelserna måste göras om igen**.

En del födoämnen kan stanna kvar i tarmen upp till några dagar efter det att du har ätit dem. Detta kan orsaka undersökningstekniska problem och försämra undersökningsresultatet.

Sju dagar före din undersökning får du inte äta fiberrika och svårsmälta livsmedel:

- Nötter, torkad frukt, fröer eller skal. Tänk på att skala och kärna ur grönsaker och frukt. Exempelvis tomater, aubergine, paprika, gurka, äpplen.
- Majs, baljväxter (bönor, ärtor, linser och groddar), lök, kål, svamp.
- Bär, kiwi, citrusfrukter, vindruvor.
- Grovt bröd, müsli eller t.ex. fiberpasta/fullkornsris.

Mat som går bra att äta är kött, fisk, fågel, ägg, mejeriprodukter, tofu, quorn och soyaprodukter, vitt ris, vitt bröd, ljus pasta, avokado, kokta rotfrukter och kokta grönsaker (ej sparris). Titta gärna på vår hemsida ”specialistlakarnalund.se/endoskopi” för menyförslag.

Om du har förstoppning:
Vi rekommenderar att du tar Movicol® (receptfritt på apoteket) 4 dagar före start med laxeringen, 1–2 påsar dagligen.

TARMRENGÖRING/LAXERING:
En vecka före undersökningen finns recept på Citrafleet® att hämta ut på valfritt apotek. Du skall följa anvisningarna nedan och inte de som beskrivs i bipacksedeln.
CitraFleet framkallar normalt tarmtömning efter tre-fyra timmar, men kan starta tidigare. Denna tömning kan pågå i flera timmar, så du bör ha nära till toalett.
Tarmen kommer igång bättre om du rör på dig under de timmar du laxerar.

Det är väldigt viktigt att fullfölja hela laxeringen för att tarmen ska bli helt ren.

Dagen före din undersökning
Inta endast flytande kost fram till lunch.
Ät en soppa utan fast innehåll till lunch. Därefter får du inte äta flytande eller fast föda före undersökningen. Däremot skall du dricka rikligt med klara drycker. Du skall dricka klara drycker ända fram till undersökningens början.
Klar dryck = saft (ej röd), ofärgad energidryck, te utan mjölk eller grädde, juice utan fruktkött, buljong, vatten, honungsvatten.
Försök att få i dig både salt och socker genom drycken.
Flytande kost = drycker utan fasta bitar, till exempel fil, yoghurt och soppor.

Från lunch dagen före undersökningen är endast klar dryck tillåten, drick så mycket du vill, minst ett glas.

Kl. 15:00 tas första dosen Citrafleet. Blanda en dospåse i 1,5 dl vatten. Det kan bli en reaktion så att lösningen blir varm, låt den svalna och drick sedan allting. Drick därefter 2 glas klar dryck (á 2,5 dl).

Efter första dosen och fram till dos två: Drick ytterligare minst en liter klar dryck för att kompensera för vätskeförlusten och för att resultatet av tarmrengöringen skall bli bra.

Kl. 21:00 tas andra dosen Citrafleet, på samma sätt som ovan. Drick därefter 2 glas klar dryck (á 2,5 dl).

Viktigt från den andra dosen till sänggående: Drick ytterligare minst 1 liter klar dryck fram till sänggående. Detta för att kompensera för vätskeförlusten och för att resultatet av undersökningen skall bli bra. Ju mer du dricker desto renare blir tarmen.

Undersökningsdagen:
På undersökningsdagens morgon är ingen fast föda tillåten! Fortsätt att dricka minst ett glas klar dryck varje timme fram till undersökningen.

EFTER UNDERSÖKNINGEN:
Du kommer få muntlig information på plats av undersökande läkare. Ett skriftligt svar kommer att skickas till din behandlande läkare. Om vävnadsprover tagits och skickats för analys, tar det ca 4-5 veckor att få svar på dessa. Om inte annat anges kommer en kopia på svaret att skickas till din behandlande läkare och behandlande läkare kommer att meddela dig resultatet.

NATIONELLT KVALITETSREGISTER:
För att förbättra kvaliteten inom hälso- och sjukvården för dig och andra som besöker vården avser Specialistläkarna att registrera i olika nationella kvalitetsregister. Var god se vår hemsida Specialistlakarnalund.se/kvalitetsregister för mer information. Det är frivilligt att delta i dessa register, meddela oss när du besöker oss om du inte vill bli registrerad.